יום ב', כ"ב בטבת תשס"ח (31 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

נוהגים אנו לעתים להזכיר כמה חשוב לנו לדעת "מאין באנו". כי אחרת, כיצד נדע לאן אנו רוצים/צריכים להגיע...?
אך כל זה מבוסס על האמונה שיהיה יום מחר, ושבנינו ימשיכו את דרכנו. בזמן השיעבוד במצרים דבר זה לא היה מובן מאליו. היו כנראה 2 רגעי משבר שאמונה זו היתה ב"סכנת קיום" – אחד בשעה שגזר פרעה הרשע להשמיד את העם, בזו הלשון: **"כל הבן הילוד, היאורה תשליכוהו"** [שמות א' 22]; והשני, כאשר הפרעה מת.[?] הדברים הנ"ל באים להסביר -

Show Desktop.scf

[1] **"וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֵוִי וַיִּקַּח אֶת-בַּת-לֵוִי."** [שמות ב' 1]

שואל המדרש: להיכן הלך? – אמר רבי יהודה בר זבינא: שהלך בעצת בתו. תנא, **עמרם**, [אביהם של מרים ואהרן], גדול הדור היה. כיון שאמר פרעה הרשע, **"כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו"**, אמר: לשוא אנו עמלים! עמד וגירש את אשתו [**יוכבד**]. עמדו כולן וגרשו את נשותיהן. אמרה לו בתו [**מרים**]: אבא, קשה גזרתך יותר משל פרעה, שפרעה לא גזר אלא על הזכרים ואתה גזרת על הזכרים ועל הנקבות. פרעה לא גזר אלא בעולם הזה, ואתה בעולם הזה ולעולם הבא. פרעה הרשע ספק מתקיימת גזירתו, ספק אינה מתקיימת. אתה צדיק, בודאי שגזירתך מתקיימת, שנאמר **"ותגזר אומר ויקם לך."**. עמד והחזיר את אשתו, עמדו כולן והחזירו נשותיהן.
[מסכת סוטה י"ב.]

[2] **"וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל מִן-הָעֲבֹדָה וַיִּזְעָקוּ וַתַּעַל שַׁוְעָתָם אֶל-הָאֱלֹקִים מִן-הָעֲבֹדָה. וַיִּשְׁמַע אֱלֹקִים אֶת-נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹקִים אֶת-בְּרִיתוֹ..."**
[שמות ב' 23-24]

אומר רש"י על פסוק זה, **"וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם"**, כי "נצטרע, והיה שוחט תינוקות ישראל ורוחץ בדמם." מה שכנראה הטריד את רש"י הוא שכאשר המלך הרשע מת, טבעי היה לצפות שהעם העברי ינשום לרווחה, ויתפלל שהמלך החדש יגלה יחס כלפיהם טוב יותר. ובמקום זה, **"ויאנחו"** ו**"ויזעקו"** ו**"ותעל שועתם אל האלוקים"** ו**"וישמע ... את נאקתם"**. מה קורה? אלא, מסתבר שהמלך לא מת באמת אלא לקה בצרעת וכדי להרגיע ולשפר את מצבו היה מתרחץ בדם תינוקות ישראל הנשחטים ר"ל!

כל עוד שהעם העברי סבל מהשיעבוד – ממכות, מרדיפות, מיחס עוין מהשלטונות – קבלו את זה באיפוק. ידעו הם שעתידין להגאל מבית עבדים זה, כי הרי הקדוש-ברוך-הוא הבטיח זאת ב**ברית בין הבתרים**: **"וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יָדֹעַ תֵּדַע כִּי-גֵר יִהְיֶה זַרְעֲךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם, וַעֲבָדוּם, וְעִנּוּ אֹתָם--אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה. וְגַם אֶת-הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ, דָּן אָנֹכִי; וְאַחֲרֵי-כֵן יֵצְאוּ בִּרְכֻשׁ גָּדוֹל."**
[בראשית ט"ו 13-14]
אלא, כל זה תופס ונכון כאשר דור הבנים ימשיך וילך בדרך דור האבות. אך, כאשר אין בנים...? כאשר הרשע הזה מבקש לעקור את הענפים ולהשמיד אותם?
הדורות הרבים שחלפו מאז אותם הימים של שואה ראשון לעם שטרם יצא לחופשי הוכיחו שאת המסר הזה למדנו וקלטנו – נוכל לעמוד בכל נסיון קשה שבו ה' יתברך ינסה אותנו, ואכן הוכחנו זאת. בתנאי... שיודעים שהבנים ימשיכו. על-פי רוב, דאגתנו בכל הדורות הללו היתה לקיומנו הפיזי. כל עוד שאנחנו יודעים שהבנים איתנו, נוכל לקבל את הכל. רק שיהיו.

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננה עד עולם סלה."
מתוך פרק התהלים [תהלים מ"ח 9] **שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שני**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ב', כ"ב בטבת תשס"ח (31 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

אבל... הנסיון של הדור שלנו אינו לקיומנו הפיזי. "כִּי-אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל-אָבִי, וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתִּי..."
[שם מ"ד 34]

מה אנחנו עושים כדי להבטיח כי הבנים יהיו עמנו בהמשך הדרך...?

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננֶה עד עולם סלה."
מתוך פרק התהלים [תהלים מ"ח 9] **שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שני**
בשִׂמחה ובטוּב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל